Nr. 37. Anulu XXXI.

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe $^1/_2$ 5 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 8 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 24|12 Maiu 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tax'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA

Transilvani'a.

Romanii literati transilvani fugiti in Romani'a ?

De cativa ani incóce se citescu in foile neromanesci din timpu in timpu recriminari fórte urítióse in contra aceloru romani literati, carii in decursulu anilor'u au trecutu si s'au asiediatu in o calitate séu alt'a in tierile romanesci. Astadi amu ajunsu la stat'a, in catu nu numai foile neromanesci din tiér'a, ci si unele organe gubernementali orice manifestari simpathice venite din Romani'a le imputa numai romaniloru emigrati de aici acolo, dandu totuodata se se pricépa, ca déca nu aru ecsista acei ómeni periculosi, moldavoromaniloru nici ca le aru pasa de connationalii loru din Transilvani'a. Cu unu cuventu: capulu reutatiloru aru fi numai cei emigrati.

Fói'a „Mármaros" Nr. 15 merge multu mai departe sustienendu, ca romanii emigrati in Principatele danubiane aru fi mai multu nisce fugari scapati acolo de fric'a pedepseloru intentate loru pentru crime, apoi se ocupa cu fanaticulu planu alu Dacoromanismului, cu compunerea de carte geografice fantastice si cu alte secaturi, cu care aru vrea se smagésca pe bunii si pacinitii romani pe calea revolutionei, din care apoi ar' urma de siguru subjugarea nascsca. Acelu articlu din „Mármaros" este subscrisu cu initialele M. B.; ére apoi redactorulu numitei foi presupune, ca auctorii cunoscuteloru prochiamatiuni anonime de deunadi aru fi acei studenti, carii voru fi fugitu (?) dela Blasiu in Romani'a de fric'a pedepsei, pentruca au cadiutu in prepusu greu ca ei aru fi aprinsu podulu de preste Ternava.

Déca foile neromane nu aru fi inceputu a innegri si infera chiaru caracterulu privatu alu confratiloru si contimpuraniloru nostrii trecuti de aici in Romani'a, noi inca totu amu fi mai persistatu in tacere absoluta asupra diferiteloru cause care au facutu se emigre mai mainte ca si in timpulu de facia mai multi romani literati; amu fi tacutu, pentruca credeamu cumca asemenea cestiune este de meritu istoricu si de o importantia neasemenatu mai mare, decatu cá se o tracteze cineva numai asia en passant. Tocma pentru aceea si totu pentru istoria ne pastraramu pana acum, in acésta materia nu numai unu memorialu de cinci cóle compusu de Ioanu Maiorescu in 9 Febr. 1858 si adresatu unoia dintre ministrii austriaci, ci si alte mai multe consemnari cronologice. Ei bine, astadi adversarii nostrii politici credintiosi cunoscutei macsime machiavelistice, vinu si ne ataca caracterulu privatu, comitu atentatu asupra onórei, astadi prin urmare trebue se rupemu tacerea. Cu tóte acestea vomu impartasi acsi numai unu micu estrasu din unu altu memoriulu impartasitu tocma in cas'a emigrariloru romanesci unui eminentu barbatu de statu din dilele lui Schmerling.

Romanii transilvani totud-auna'a au emigratu in tierile romanesci.

Sub regii Ungariei, adica pana la 1526—40 romanii au emigratu din caus'a celoru mai furióse persecutiuni religióse, candu era constrinsi prin forti'a armeloru a se lapada de ritulu resaritenu si a trece la celu apusenu (Bela, Carolu Roberto, Ludovicu I. etc.). totu odata si din caus'a celei mai barbare iobagii. (Vedi colectiunile istorice ale com. Ios. Kemény publicate in „Transilvani'a".)

Sub principii transilvani romanii emigrau din causa ca 'i calvinea totu cu forti'a si ca iobagi'a nu mai cunóscea margini.

Dela 1698 pana la Iosifu II. romanii emigrau persecutati amaru de jesuiti, carii domnea in acésta tiéra cu potestate absoluta. (Vedi in archivele din Vien'a si Clusiu si cronicele.)

Romanii sub Iosifu mai incetisera a emigra, insé numai pe vreo cinci siese ani pana la mórtea lui. Caus'a era, ca pe atunci romanii loru literati le merge multu mai bine aici acasa, decatu sub domni'a grecilor fanarioti in Principatele romanesci. Cu tóte acestea monastirile moldavoromanesci totu au primitu in sinulu loru pe multi romani ardeleni, din carii se alese unu numeru frumosu de egumeni, episcopi si unu mitropolitu la Chievu.

Dela 1819 incóce moldavoromanii au inceputu a chiama ei insii din romanii literati ardeleni si banatieni, pentrucá se le ajute a'ei apara tiér'a de robi'a turco-fanariotica si limb'a de perire. (Georgie Lazaru, Dr. Ramontiai, Dr. Vasilie Popu, Vas. Fabianu, Costa, Manfi etc.).

Episcopulu Ioanu Lemeni pastrá o scricóre a fericitului mitropolitu Costache Veniaminu, prin care acesta 'lu indemná, cá se'si lase sarac'a protopopia din Clusiu si se tréca la Iasi, respective la monastirea Socol'a, spre a organisa in acceasi unu seminariu de clerici, si li puncs singur'a conditiune, cá despre cele patru puncte se taca cá despre unele, care nici ca aru mai merita cá se fia disputate de nisce crestini cu mintea locu. Dn. G. Asachi fusese tramisu inadinsu dela Iasi, pentrucá se cante transilvaneni si se'i duca pe sine.

Intre anii 1823 si 1828, adica pana la resboiulu ruso-turcescu, mai multi boieri mari chiamá literati ardeleni in calitate de profesori, séu in familia, séu la cate un'a scóla, anume la cele din Bucuresci si Iasi; pe atunci insé romanii ardeleni si banatieni inca totu mai erá persecutati de partea grecésca a clerului, care spunea poporului, ca acesti romani nu sunt botezati cu apa, ci — cu lapte acru si miruiti cu untu de vaca, cum si alte dobitocii de feliulu acesta, apoi putesi tu se totu juri ca esci pravoslavnicu si ca te tii de Sibiiu séu de santula Carlovitiu, ca nu'ti folosea nimicu. In acelasi timpu insé romanii banatieni erá persecutati cá niciodata de — serbi, incatu anume dn. Damascenu Bojino'a cá jurista conoscutu si cu purtari in totu respectulu ecsemplaric, numai de scarb'a acelora persecutiuni a parasitu patri'a sa, precum insusi ne spunea in tómn'a din an. 1831 candu a trecutu prin Transilvani'a la Iasi. Cum era tractati pe atunci ardelenii, ce se ve mai spunemu rogove. Pe la 1821 venise la Blasiu o porunca presidiala secreta, cá episcopulu Ioanu Bobu se nu sufere atati romani la invetiatura. Era cu clerici cu totu abia trei sute. Tipografi'a din Blasiu ajunsese cá se óna gainele in ea, pentruca sistem'a de atunci sugrumase orice miscare mai libera in sciintie. Romanii mai nicairi nu era primiti in deregatorii publice. Preoti séu iobagi, acésta erá alternativ'a romaniloru carii invetiá carte. Ba nu, ci mai erá un'a: a se turci, pentrucá se póta insinta.

In acésta stare gasi pe romanii transilvani anulu 1830—1834, pre candu se restaurara din nou domniile romanesci in Principate. De atunci insinte tinerii cei mai genioli si cei pregatiti mai bine prin scóle incepura se tréca dincolo, pentruca aici le erá inchisa orice cariera. Dr. A. Teodori, Eftimie Murgu, Campéanu, Popescu, fratii Stoica, toti din Banatu, profesoriulu Genilie si Dionisie (astadi episcopu), Dr. Sibiréanu Florianu Aronu, unu altu Aronu cá profesoriu de norma, Gavr. Munténu, Davida Almasianu, Maioresou, toti transilvaneni si mai toti absoluti in cate dóua facultati de sciintia, unii cu rigorése, altii cu censura de advocati, mai tardiu genialulu Laurianu, Suciu, Vas. Maioresou si altii, ale carora nume nu ne subviuu indata, au produsu in Transilvani'a cele mai frumóse testimonia, tocma inse pentru acesa servitiulu loru aici nu a trebuitu la nimeni. Architectulu Stefanu Emiliano alias-Kertész, a invetiatu architectur'a cu stipendiulu statului in academi'a de artele frumóse la Vien'a, ere prin urmare datoriu a servi Transilvaniei, éra nu a o parasi. Elu s'a presentatu in an. 1845 la gubernatoriolu rugandusse pentru unu postu; ci respunsulu i fù: Pare reu dragulu meu, tiér'a inse n'are nici o trebuintia de servitiulu dtale, prin urmare poti merge oriunde iti place. Asia bietulu tenoru trecú la Bucuresci, unde fù aplicatu la edificarea frumosului teatru nationalu.

Dupa 1849 este conoscuta inversiunat'a persecutiune pornita de comisariulu Eduardu Bach asupra intielegintiei romanesci. In urmarea acelcia trecura érasi mai multi romani transilvani, insé numai la Moldov'a sub protectiunea umanului principe Grigorie Ghica, éra in Bucuresci era persecutati reu de partit'a boieriloru celoru musculiti.

Pintre tóte persecutiunile si cercetarile acestea caracterulu moralu privatu alu aceloru barbati a esitu curatu cá aurulu. Un'a impregiurare inse nu o voru nega nici ei, ci voru avea totudeuna curagiulu de a o marturisi pentru istoria. Ei toti au esitu din patri'a loru unde repausa osemintele parintiloru, cu inim'a infranta de durere, cu sufletulu amaritu si cu cate unu „tiene minte" pe buze, adica mai in scurtu, petrunsi de simtiemente care se potu asemena cu ale francilorn protestanti emigrati odiniora la Prusi'a.

Pana la 1861 mai toti romanii de litere erá pusi sub priveghere politienésca intocma cá si astadi. Amu mai memoratu si altadata, ca in an. 1858 unu consiliariu dela politi'a suprema din Vien'a spuse curatu lui Maioresou: „Domnule, imi pare prea reu ca trebue se'ti impartasiescu spre directionea dtale: Ati ajunsu cá astadi se vi se considere de crime ca v'ati nascutu romani." — — —

Dreptu ca dn. Schmerling a disu in anii 1861 si 1862 de repetite ori: Vomu imbucura pe romani cu statea drepturi si bunatati, incatu nicairi se nu le póta fi mai bine decatu in patri'a loru si niciodata se nu'si aduca aminte de Dacoromanii. Inse despre cele ce au urmatu dupa acea, nici nu ne mai este ertatu a vorbi. Deci incheiemu dechiarandu de calumniatori reutatiosi pre toti osti au fruntea de a sustiené, ca romanii trecuti din colo aru fi fostu nici compromisi in moral'a loru. Cu singur'a escepitune de doi insi trecuti inainte de 1840 si unu gimnasiastu din dilele absolutismului, toti au fostu si au remasu nepatati. Au esitu si mai esu de aici dintre cei mai buni tineri spre cea mai profunda durere a nóstra, carii nici odata nu am fostu pentru esiresa, ci pentru remanerea, rabdarea si suferirea loru aici pe locu in patri'a loru. Nu ne insielamu déca vomu sustiene, ca dela 1850 incoce au emigratu preste dóua sute romani inzestrati cu sciintie, juristi, filologi, technici, teologi, mai multi bacalaureati (testimoniu de matoritate din clasele gimnasiali superiori), parte chiamati inadinsu mai alesu la statiuni de profesura, parte esiti de buna voi'a loru, in totu casulu inse spre cea mai simtita dauna a poporului romanescu din Transilvani'a si Ungari'a.

Deci nu romanii au trecutu in tierile romanesci cá fugari, ci au trecutu cu totulu altii, pentrucá se se inroleze in corporile revolutionarie ale lui Klapka, Kossuth s. a. Romanii au trecutu in partea loru cea mai mare numai de ur'a si scarb'a persecutiuniloru nationali ci religióse, séu si inspirati de nobilulu zelu de a contopti pe unu terenu mai largu la regenerarea patriei romanesci. —

Fa bine astepta reu dela antagonulu teu.

O amortiéla de neactivitate, o nimire la tóte fulgerile si loviturile, o neresolutiune de condamnatu se vede a mulcá pasii tuturoru dela intreprinderi mari si serióse iu folosulu insitarei secure. — Hei! candu te vedi ignoratu si respinsu, tu adesea loatu si preste pitioru si impedecatu ici de unulu, colo de altu boldu alu sortii, in adeveru, ca nu e de mirare, pentrucá nu vedemu nici o constelatiune, ce ar' puté entusiasmá vointi'a romanului la intreprinderi in parte si comunu folositórie. — Noi speramu totusi, ca vomu veni in pusetiune se dovedimu antagoniloru nostri politici si cum mai vrei se le dici, ca din prob'a, care o facu ei cu noi necsecotindune, vomu esi mai curati decatu aurulu, déca nu ne vomu mai redimá in promisiuni góle, ci vomu incepe a ne aruncá cu repedinne pe campulu activitatei casnice spre a ne meliorá in puterea nóstra, starea nóstra de totu felulu, ca cine stagnéza nu progresédza. — Servilismulu, ma si politeti'a nóstra cea cosmopolitica, sora de cruce cu lingusirea, pórta vina la multe, din cate suferimu. —

Apropos cu politeti'a. — Comunitatea orasiului Clusiu alesese unu comitetu spre a elaborá nesce statute pentru infiintiarea unei scóle industriale. Preotulu ev. lut. Hiez cá membru alu comitetului propusese a se primi si limb'a romanésca cá studiu obligatu, inse remase cucu si se afla silitu a cere, cá se i se iè propunerea la protocolu cá votu separatu. Vine acum obiectulu acest'a la pertractare in sinulu representantiei comunale si acést'a se distinse intocma cá si comitetulu cu antipati'a catra limb'a nóstra romana, pentruca sfara de 2 protopopi romani din Clusiu nici macaru unulu n'a spriginitu propunerea pentru primirea limbei romane. — Audi colo! nici la scóla industriala se nu fia limb'a nóstra respectata intr'unu comitatu impopulatu cu atat'a preponderantia de romani! — Asia ne trebue, déca ne mai legamu cu sperantia in muntii de auru si egalitatei si si promisiuniloru fictive, cari nu costa nici o lascia, cari inse ne ingana tarea resolutione de a apucá odata cu seriositate mai decisiva, cá se ingrigimu noi de noi, ca dieu numai, cum ne vomu sará asia vomu mancá.

Si cine a fostu dusmanulu limbei romane la aceste desbateri? Celu mai pronunciatu a fostu diu Enricu Finali, secretariulu musemlui din Clusiu, care cutezá in nesciinti'a sa a dice, ca limb'a romana e pres neculta spre a fi propusa intr'o scóla industriala. Cine nu crede acésta, cetésca „Feder.“ Nr. 67. — Ast'a e recompensare dela d. Finali pentru onórea, ce i a facutu asociatiunea romana transilvana, facundu'lu membru onorariu alu asociatiunei, care sententia e cu atatu mai prejudiciósa, cu catu ca cuventulu lui cá membru alu asociatiunei, despre care nu se póte dice, ca n'are cunoscinti'a de insitarea limbei romane, are mai multu crediementu la ai sei, de a'i intari in ide'a loru fiesa, ca limb'a romana se afla in starea neculturei naturale. —

Totu in Clusiu comunitatea evangelico-reformata a redicatu unu institutu de pastrarea prunciloru (kisdedóvó, adica fabrica de a maghiarisa), care in 1-a Sept. se va si deschide si consiliulu bisericei prin adresa catra regin'a s'a rogatu, cá se concéda acestui institutu a portá numele „Elisabethinu“. La asia ceva se precepu ómenii nostri de pe la Clusiu si din tóta Ungari'a, ma precum vedemu, ei voru face si fabrice pentru maghiarisarea a tóta sufiarea pe care voru puté o apucá in ghiara. Sermanii, com ii scutura frigurile si ei se lecuiesca totu cu apa rece!

In Ungari'a au reuniuni, societati cu capitale mari, cari au de problema a premia pe cei ce voru face mari pescuiri, mari acsicitiuni pentru maghiarisare. — La oficia vedemu, ca nu se mai primesce nici macaru la finantia, fara cunoscinti'a limbei maghiare, si de limb'a romana nici nu viséza nimene, cá cum romanulu ar' fi veneticu réu unu paria, unu nimenes in vatr'a strabunilorn sei, si cu tóte aceste, totu se striga, ca suntemu cu totii egali, ca nu ne mai lipsesce nemica din cup'a fericirei! — Unu pecatu mare a discutu pe gutulu romanului, ca unii din ei au fugitu dupa caruti'a, care nu'i astepta. Déca eli se mai reintórcea in sine insusi si tamaiea mai multu activitatea sa pentru sene, se incredea cu mai mare statornicia si resolutione in poterile sale unite, astadi n'ar sta unii cá nimernicii dupa usi'a stapanului, cu manile legate si cu scalusi in gura, ci ar' sbará pe aripile spiritului, candu s'ar ingrigi mai resolutu de luminarea lui. —

D. dep. Aureliu Maniu

vorbi la § 8 din proiectulu biser. gr. or. in siedinti'a din 8 Maiu in sensulu urmatoriu, dupa „Feder“.:

Maniu crede, ca substernendu ministeriulu acestu proiectu de lege, scopulu lui principalu a fostu, se faca dreptate bisericei. I pare reu, ca pe langa tóte staruintiele n'au potutu convinge pe serbi despre dreptatea dorintieloru romane, si ca nu le-a succesu a statori modulu de procedere pe calea invoirei reciproce. Maniu face istoriculu desbinarei romaniloru in dóue confesiuni; in sinodulu din an. 1865 s'a enunciatu nedependinti'a bisericei romane de cea serbésca, si in urmarea acesea comunele bisericesci, locuite curatu numai de romani s'au scosu de sub israrchi'a serbésca si s'au pusu sub jurisdictiunea ierarchiei romane, ér' comunele mestecate, locuite si de romani si de serbi au remasu si mai de parte sub jurisdictiunea ierarchiei serbesci pana atunci, pana candu la cerchiei serbesci pana atunci, pana candu la cerere unei séu altei parti o comisiune mista, compusa din delegatii episcopiloru respectivi si si deregatoriei, va complana caus'a acést'a in faci'a locului. Detori'a acestoru comisiuni micste, in casulu candu incercarile de impeciuire n'aru avé nici unu resultatu, va fi a cercetá dreptulu eschisivu de proprietate alu unei séu altei parti asupra averei bisericesci nemiscatórie, si apoi conformu cercetariloru acestor'a se complaneze caus'a. Acést'a e procedur'a legala de pana acum, sanctiunata si de Maiestat'ea Sa, conformu careia in 31 comune locuite cea mai mare parte de romani s'au 'si incercatu despartirea, dar' fara resultatu, si cestiunile acestea astépta si astadi deslegarea loru la ministeriulu de culto. Maniu stiméza precautiunea ministriului de cultu, pentruca n'a vrutu se se mestece in causele acestea, dorésce inse din parte-si, ca in casulu acest'a se se observe ecuitatea, nu summum jus. Cestiunea proprietatii compossesoratului de pana acum — bisericele comunale, locuintiele preotiesci, scólele, si fundatiunile spre scopulu acest'a, — nu se póte deslegá asia, ca possesorulu fapticu de facia se fia totuodata si proprietariu. Acestea sunta motivele cari l'au facutu a propune unu amendamentu la §-ulu alu optules. —

Brasiovu 22 Maiu n. Dupa ce pana acum avuramu placerea de a vedé trei representatiuni teatrali, s'ar cuveni cá in pusetiunea nóstra aici pre loca se le facemu nou feliu de recensiune; noi inse ne fiindu artisti, nici macaru diletanti in arte, nu ne simtimu espaci de a lua sauprane asemenea insarcinare. Recensiunea cea mai indestulatória ce putemu noi da pentru publiculu nostru este, cá se'lu asiguramu, ca localulu testrului de aici a fostu la tóte trei representatiunile ocupatu in tóte spatiurile sale. Mai adaugemu ca publiculu acestoru representatiuni este precumpanitoriu numai romanescu.

In fine o intrebare catra dn. directorele acestei societati dramatice. Ai dechiaratu Domnule, ca vei da precisu numai diece representatiuni in Brasiovu. Se vede ca in minutele candu si scriea acea linia sub afisi'a de eri, si uitatu ca apucarati intre muntii Brasiovului, de unde nu pres scapa cineva cu un'a cu dóua. Veti merge de aici déca ve voru chiama frumosiele confratii nostrii de ces. din Sibiiu, Lugosiu, Aradu, éra altmintrea concesiunea dvóstra suna pe dóua luni. —

— Amblarea timpului pre la noi este catu se póte mai favorabila pentru agricultura. Totu asemenea sciri avemu din tiér'e vecina. Pretiurile bucateloru au scadiutu cam cu 20%

Pentru apele nóstre minerali au si inceputu a se arata cate unu óspetu. —

— Libertate personala. Din vecinulu orasiulu Rosnovu (Rosenau) primimu scires despre un'a nelegiuire din cele mai scandalóse. Joi in 14/2 Maiu deregatorii sesului orasiu au porunciitu arestarea parochului greco resaritén Georgiu Babesiu din vecin'a comuna Sohodolu in tienutulu Branului. Pretestulu arestarei acelui preotu a fostu, ca olle lui aru fi scapatu, nu in tisria, ci nu mai in marginea locului de pascinne alu rosnovenilóru. Parochulu s'a rugatu indesiertu, pentrucá se i se ia numai zalogu dupa datina si lege, éra de persón'a lui se nu se atinga, pentruce diece insi l'au luatu de pe locului seu pe care 'lu ará in acea di si l'au trasu preste vali si balti pana la Rosnovu, unde l'au bagatu in prinsóre, éra apoi 'lau cerutu 20 fl. v. a. pentru eliberare; éra fiinduca numitulu parochu nu a voitu se le dé nici o lascia, a dóu'a di pe la 11 óre ilu escortara la Brasiovu, de unde inse auctoritatile politice 'lu eliberara indata, pentruca connoscura nelegioirea comisa.

Precum ni se asigura, casulu de facia s'a si aratatu la scaunulu metropolitanu cu tóte imprejurarile lui; se spune totuodata, ca parochulu Babesiu ar' fi prea determinatu a'si cere satisfactiune cu atatu mai virtosu, cu catu rosnovenii dela unu timpu incóce nu mai respecta intru nimicu libertatea personala. Cunóscemu si diferintiele de hotaru dintre Rosnoveni si Sohodoleni, connóscemu inse si legile, care dau dreptulu de a'si ingradi orisine o catatime óre-si care de mosia ori cum va voi; avemu de cumparatu in vecinatatea lóru contermina aprópe 600 jugere pamentu Acestea mosióre voiescu ei a le comasea si altu nimicu. Hotarulu Brasiovului e plinu de mosióre comasate in asia numite stupini. Cativa particulari comaséza ne'ncetatu si facu prea bine. Deci; Quod uni nequam, alteri justum.

Acum pricepeti ce inséinna Habeas corpus? —

UNGARI'A. **Dela dieta.** Casa de sus. Siedinti'a din 16 Maiu sub presiedinti'a contelei **Mailath.** Dupa curente si dupa cetirea a dóue petitiuni din Secuime dela S. Giorgiu de Sepsi in caus'a cestiunei de armare, a Ludoviceumului din Pest'a si in caus'a natiunalitatiloru, cá se nu li se dé cumva drepturi natiunale, care nu s'ar potrivi cu unificarea statului, — se luá insinte

Proiectulu de lege alu bisericei gr. or.

Min. de cultu br. Eötvös luandu cuventulu aratá necesitatea legei acesteia cá si in camer'a deputatiloru. Br. Béla Liptay relevéza proiectulu de lege si recomanda primirea lui. Samuele Masirevits, metrop. serbescu intr'o cuventare lunga observá, ca biserie'a lui se numesce inainte de tóte „ortodoesa orientala“ si asia se numesce si religiunea, de aceea pretinde a se luá acésta numire in lege. Multumesce pentru garantiile autonomiei bisericesci: totusi se afla silitu a observá, ca proiectulu de lege cuprinde mai multu in interesulu nóuei metropolie romane decatu face de lipsa, si retace cu totulu mai multe fapte complinite esentiale, care atingu natiunea si metropoli'a serbésca si dorésce, cá in lege se se accentueze si se se releveze supremati'a metropoliei de Carlovitiu, cá biserica mama si se nu se primésca cuventulu „egalu indreptatitu“, fiinduca espresiunea „de sine statatória“ e destjunsu pentru administratiunea nedependenta si dorésce, cá tóte drepturile si privilegiale serbiloru se se austiena neatinse prin acésta lege. In privinti'a impartirei averiloru doresce si speréza, cá pretensiunile imprumutate se se aplaneze pe cale pacinita.

Esc. Sa metropolitulu br. de **Slaguna** iea cuventulu si tiene o cuventare urmata de aplausuri si „éljen“-uri ale casei recomandandu primirea proiectului de lege cestionatu. Cuventarea intréga o vomu publicá in Nr. viit.

Mai vorbi si c. Zichy totu pentru lege si eppulu A. Nako, care ar' fi doritu, cá camer'a dep. se fi primitu unele amendamente, inse fiinduca fia-ce lege póte se se mai complinésca, speréza ca congresulu serbescu nationalu celu mai de aprópe nu va intrelasa a si asterne pareriile sale legislative. (Va se dica, ca serbii totu s'or mai incercá a incaleca catu voru puté?) Se se concéda tienerea congresului neimpedecata si se nu se amane sanctioarea deciziuniloru lui si atunci se voru face tóte bune. Ca acésta cuventare se inchisia desbaterea generala si se luá insinte cea speciala.

Eppulu Nako propune la § 1 ér' numirea de „ortodocsu“ si déca nu s'ar primi, atunci numirea „greco-orientala“ se se considereze nu-

mai cá provisoria pana candu sinodulu bisericescu va decide si face propunerile sale. Comitele supr. Paulu Rainer e in contra modificationei si asia § 1 se primi neschimbatu. La § 2 c. Antoniu Mailath face unu adausu de cuprinsu, cá determinationile art. 12 ale legii din 1792 se se estinda si la metropolitolu romanu, care prin acést'a primesce scaunu si voturi in cas'a magnatiloru. (Éca sangele inca nu se facù apa.) Radvanszky doresce, cá in locu de espresiunea „infinitata“ se se puna „reinfinitata“. Mihailoviciu comit. sup. din Baciu vré in locu de „egalu indreptatitu“ se se puna „coordinatu“. C. Georgiu Károly, Eötvös, Tisza suntu contra cuventului „coordinatu“.

Metrop. br. de Siaguna dechiara, ca din parte-si e multumitu cu tocatulu proiectului de lege si abdice la orce modificare chiaru si candu acést'a ar' corespunde mai aprópe adeverului istoricu. Se primesce adausulu contelui Mailath cu unanimitate, ér' celelalte amendamente se reciépta, si proiectulu se primesce intregu pana la § 10 nemodificatu, cu tóte ca la § 8 Mihailoviciu si arată dorinti'a, ca in controversiile eventuale de drepta se potu aplica tóte midilócele de drepta.

Presiedintele enuncia primirea proiectului, observandu la cuventarea metropolitului Masirevits aceste: „Déca am priceputu bine, apoi in cuventarea acést'a se cuprindea unu felin de protesto, fiinduca crede, ca numai intr'atata se póte invoi la art. acestu de lege, incatu acelasi nu se impotrivesce cu drepturile bisericesci. Eu, si precum credu, cu mine toti membrii inaltei tabule a magnatiloru pretuiescu profundu simtiementele religióse ale Esc. Sale, i n s e u n u p r o t e s t u n u s e p ó t e p r i m i nici in contra decisionei casei nici in contra urmariloru acelor'a.“ (Aplause vii.) Si asia se trecù la cestiunea celei de fera catra Fiume. — De aici se invetia romanii, cu cata cerbicositate se sustienu drepturile, care le au amana! —

— Inslt. Sa archiducele Albrecht, dupa ce a visitatu locurile granitiarie din Banatu, a facutu acésta si in Croati'a tienendu revista preste garnisóne si institutele milita.i. —

— Deputatiunea croata -si dede dechiararea la deputatiunea ungarica, cá in cas'a drumului de feru catra Fiume se intrevina cá se se otarésca in conferintia comuna, ca acésta linia e se se traga prin midilócolu Slavoniei, prin Essegg, Sissek, Agram si Carlstadt cá punctе principali la Fiume, fiinduca acésta pentru ei e o cestiune de viétia, si deputatiunea ungarica inca a recunoscutu, ca acésta e caus'a comuna si infiointi'a loru l e g a l e nu se va delatura prin prelucrarile ce s'au pusu la cale. —

AUSTRI'A INFER. Vien'a 18 Maiu. Desbaterile comitetului comisionei bugetarie, in care se propuse, cá subtragerea contributiunei dela cupóne se se marésca, a facutu mare emotione in respectivii proprietari, si comitetulu primi propunerea min. Bresti, dupa care proprietarii de obleg. se primésca numai 4 fl. in locu de 5 fl. 25 cr. —

ROMANI'A.

In sied. din 26 Aprile.

(Urmare.)

D. ministru. Éta dloru, ce am facutu eu, éta circularile mele. Acum vinu actele unui supfu prefectu, séu mai bine unu ajutoriu de supfu-prefectu, ain carnia nume d. Carpu nici n'a potutu se'lu descifreze.

Candu unu omu vine si cetesce la tribun'a parlamentului romanu unu acto oficialu care se dice basatu pe ordinile ministeriului, trebue mai anteiu, — cu tóte ca chiaru atunci nu este prudentu, nu era patrioticu se via la tribuna, — trebue se se asicure intr'unu modu oficiosu, nu oficialu, ca este esactu, cá nu pe arma inimicii nationei se iè actele citate de dlui si se se serve in contra natiunei cu acele acte.

D. Carpu trebuea mai anteiu se via la ministeriu, se cante acele ordine cari suntu citate de ajutoriulu supfu-prefectului Bistriti'a de diosu. Dlui scie, ca tóte unile ministerieloru sunt deschise tuturoru dloru deputati, senatori si diurnalisti, la ori ce minutu ar' voi, putea dar' se via se cante, si candu se va convinge, se scóta copii dupa acele ordine.

D. Carpu. Le amu cititu.

D. ministru de interne. N'ai cititu decatu numai ordinile ajutoriului subprefectului, si o singura circulare, dar' nici una alta ordine ministeriale; si candu in strainatate va merge discursulu dtale prin depesi telegrafice, o se se dica: ca a'au cititu de unu representante alu nationei ordinile date de unu ministru, cá se persecute pe israeliti (aplause).

Dlui vine si dice ca va spará nationes, candu strainulu va fi la hotarele tierei, si cu tóte astea dea este care le tramite mai dinainte armele ca care se póta lovi nationes. D. Carpu a disu ca este persecutione, ca suntu sute de familii de israeliti alungate.

Mai anteiu, dloru, unu singuru lucru. D. Carpu care este romanu si care nu póte fiinda ací, se cadia in asemenea eróre, incatu se dica, ca in tiér'a dlui este persecutione religiósa, nu avé decatu se intrebe, cati israelitati intra in Romani'a de candu acésta persecutione infiorătóre ecsista; trebuea se védia mai anteiu cati vagabundi israeliti trecu astadi hotarele, si déca simtiementulu nationale este asia de mare in anim'a sa, trebuea se se asicure déca guvernulu iè destule mesure spre a opri navalirea.

Eu, dloru, ve spoiu dreptu, déca puterea ecsecutiva póte fi acusata de orva, este, ca nu este destula de puternica cá se ia mesuri, se nu mai navalésca in Romani'a vagabundi.

Ei bine, cum navalescu israelitii intr'o tiéra unde suntu persecutati astfelu, incatu au revoltatu nu pe Lord Stanley, ci pe fostulu boieru Carpu? (aplause).

Lordului Stanley ii o permisu se se insiele dela Londr'a, dar' dlui Carpu, representantele nationei nu'i e permisu cá se se insiele mai cu séma, ca sta aci in tiéra si se póte asicurá insusi despre adevaru. S'a disu ca 500 familii israelite suntu taberite in campiile Bacaului goinite dela sate si comune si ne primite, respinse din Bacau, asupra caror'a se ecsercita actele cele mai barbare si inca chiaru infamii — fiinda ca a'u vorbitu de violari. . . .

D. Carpu, acést'a acum o audu.

D. ministru de interne. Inca unu subiectu pentru diariulu ce are onórea se'lu redigese. Dloru, am fostu in faci'a locului si amu cerutu se me duca si pe mine se mi arate locuiu — nu unde suntu, fiinduca nimeni nu'i a gasitu — ci unde au tostu tabarite acele 500 de familii israelite. Vreo cateva familii cari nu mai avea ocupatiunea in comunile rurale, erau in Bacau fórte bine primite si traindu in cea mai mare liniste. Acesti israeliti, inaintea prefectului si inaintea agintelui austriacu, care venise in capulu loru in plina uniforma, au declarat singuri, ca de si nu li se mai permite a lua carciumile etc., dar' ca, inainte de administratiunea actuale, erau maltratati de mai multe ori de tineri din Bacau, insultati si de mai multe ori batuti, dar' de candu e administratiunea de astadi acele maltratari au incetatu. Singurulu fapta ce au citatu este, ca unu amploiatu óre care alu carui nume nu'lu au potutu spune, ar' fi luatu 2 galb. dela unu israelitu cá se'lu lase la locuiu seu, se nu'lu isgonésca din comuna, unde autoritatea comunala nu'lu mai tolerá se siéda. S'a mai disu ca in nóptea Pascelui, guard'a orasienésca s'a dusu la cimitirulu israelitu, a insultatu mormentele si a stinsu lamp'a santa. S'a cercetatu si nici chiaru de catra israeliti nu s'a potutu atestá unu singuru fapta. . . .

O voce. Cum se póte, candu „Tiér'a“ a scrisu?

D. ministru de interne. „Tiér'a“ a scrisu si o se scria si mane, ca 'si face datori'a, dar' si nationea isi face pe a sa si credu ca si representatiunea nationale n'o va uitá. Singurulu lucru ce'lu a aratatu positivu israelitii este, ca guard'a orasienésca, in nóptea de Pasci, mergundu in biserica s'ar fi slobozitu dóue pusci si ca s'aru fi spartu, nu de guard'a orasienésca, ci de altii, cateva ferestre. Admitu ca s'au slobozitu acele dóue pusce, dar' omoritu'a cineva? Nu, apoi este óre acest'a o persecutiune religiósa? Repossatulu Barbu Catargiu a fostu omoritu nici la pórt'a metropoliei, alaturea cu prefectulu politiei si nu s'a descoperitu nici pana astadi omoritoriulu; apoi acésta a fostu o persecutiune religiósa? Pana acum, dloru, nu s'a impuscatu nici unu evreiu, dar' crestini s'au impuscatu (aplause).

Este mai multu. Evrei chiaru pentru delicte suntu mai pucini urmariti decatu altii. Am ordonatu se se faca statistic'a de cati arestanti israeliti suntu in puscarie si cati romani si o se vedeti ca, in proportiunea poporatiunei, evrei suntu mai pucini, si sciti pentru ce? Nu pentruca evreii au mai multa moralitate decatu crestinii, celu pucinu in casuri de frande, dar' pentru ca, ori candu pui man'a pe unu evreu, tipa toti israelitii nu numai din Tiér'a romanésca, dar' si din strainatate.

Alu dolle, pentru ca, déca pui man'a pe unu israelitu, prinsu in delictu, vine unu consulu si dice: este supusulu meu. Apoi o fi ori n'o fi supusu strainu, vine totudéun'a unu consulu care dice ce este. Astfelu in fapta, in puscariile nóstre suntu multe mai pucini arestanti israeliti decatu de alte rituri. Óre set'a dovedesce o persecutiune religiósa?

S'au spartu giamuri? Domniloru, eramu se dicu ca si pe mine m'au oprita in drumu si putea se'mi sparga giamurile trasurei; dar' eu nu suntu vr'unu personagiu insemnatu, voiu vorbi dar' de altii

Au fostu, domniloru, primi ministri si Engliterii, omeni cari lucrasera tóta viéti'a loru, pentru binele poporului si'i adusesera servitiuri insemnate, si cu tóte acestea, poporulu le-a sparto geamurile.

Ei bine, deca la Bacau s'au spartu dóue geamuri, este óre persecutiune religiósa?

Cá israelitii se tiepe, este fórte naturalu, asi'a le face onóre si asi dori cá si d. Carpu **se alba** pentru poporulu romanu sentimentile de solidaritate pe care le-au evreii intre densii. Israelitii au stabilitu acea solidaritate, ca-ci ei suferu persecutiunile de 1800 ani; acésta purtare ne vatama pe noi, dar' trebue ce recunóscemu ca le face onóre. Dar' nu tiepa numai israelitii. Sciti ca suntu parinti, mame cari, candu voru se lovésca pe unu inimicu, isi iau copilulu si ilu lovescu cu densulu, si déca copilulu móre, dica ca i l'a omoritu acelu inimicu. Acesta obiecta ilu aveau le noi, mai cu séma tiganii.

Asia face adi si inimicii nationei nóstre, ian pe israelitii si lovescu cu ei in noi, fara se'si bata capulu, déca ii ucida pe ei insii prin acésta lovire. D. Carpu trebue se'si deschidia ochii, cá se nu devie si dlui unulu din acei copii, cu cari inimicii canta se ne lovésca (aplause).

Domniloru, candu domnu Carpu, dupa ce s'a suitu la tribuna, a avutu anteiu grija se me asiguredze, ca nu a venitu se faca o cestione ministeriala, ca am aurisu, cá ministru; sufletulu meu erá plinu de bucuria, fiinduca de este ori s'a suitu domnu Carpu la tribuna cá se me derame, n'a facutu decatu se me intarésca. Inse n'asi vrea domniloru, ca guvernulu de adi se se intarésca prin cestioni asia de primejdióse si sperù, ca natiunea, noi cu totii, ne vomu **dá** man'a cá se prevenimu pericolele, eu nu voiu asteptá cá strainii se via la hotaru si se avemu nevoia cá se ne scape domnu Carpu, ci totu romanii isi voru dá man'a si voru protestá contra infamieloru ce se aruncа in contrale (aplause prelungite).

D. Negura luandu cuventulu, dice ca nu scie pentru ce cestiunea israelitiloru se agita astadi, candu ea trebue se se cerceteze cu ocasiunea proiectului de lege ce s'a presentatu. Dlui a auditu la Ploiesci de interpelarea dlui Carpu, si i a parutu pré reu de scést'a, ca-ci scie ca d. Carpu e totudéun'a nefericitu in cestiunele ce alege pentru interpelari. Déca e vorb'a de cestiunea dela Bacau, atunci nu scie com d. Carpu a vorbitu de ea, ca-ci acésta cestione e cu totulu alt'a, Bacaulu e in stare de asiediu. Multimesece dlui Carpu pentru sustienerea cestiunei Bacaului, si'i promite pentru scést'a o frumósa primire, déca va voi se voiagese pe la Bacau. Cestiunea jidaniloru nu a provocat'o d. Brateanu, ea ecsista la noi, dice d. Negura, remasa dela parinti, inca de candu d. Carpu jucá arsice. Apoi propune o motiune prin care se cere a se trece la ordinea dilei.

D. Gheorghiu luandu cuventulu dice, ca d. Carpu in interpelarea sa a atinsu principiele starei de adi; primulu argumentu aruncatu de dumnialui e, ca partit'a rosia n'are aderinti in Moldov'a. Déca in Moldov'a e vreunu omu, care a adusu servitiuri guvernului actualu e d. Carpu. Ori de cate ori guvernulu, dice d. Gheorghiu, va sprijini principiele constitutiunei, libertatile publice, va gasi partisani la noi, ér' de nu, nu voru gasi pe nimeni.

D. Carpu a disu, ca rosii au voitu se dè satisfactione pretensiuniloru fractiunei din Moldov'a, acést'a nu e adeverata, ca-ci fractiunea n'a cerutu intoleranti'a, dar' asigurare contra coplesirea tierei de acesti ospeti neomenosi. Politic'a partitei amiciloru dlui Carpu a fostu pana acum a cautá puterea la strainu, a conspirá contra nationalitatii; dloru au constrinsu pe gu-

vernu la lovirea de statu dela 2 Maiu, si apoi s'a coalisatu se restórne si acést'a si totudéun'a canta se fia fideli principiiloru si traditiuniloru loru restaurat6re. Guvernulu actualu asemenea a cantatu a compromite tiér'a, ca-ci prin decretulu acel'a din anulu trecutu s'a provocatu Europ'a contra nóstra.

In calatori'a se in Moldov'a, d. Brateanu a destituitu pe ómenii ce nu puteau fi banditi si a consiliatu pe M. Sa a nu primi pe cei cari au subscrisu proiectulu contra jidaniloru. Prin urmare, fractiunea nu face omagiu nici dlui Carpu nici guvernului actualu; ea va fi gat'a a dá concursu numai celoru ce se voru tiené stricti in legalitate si in spiritulu natiunalu si liberalu.

D. Carpu. Am fostu acusatu, ca tradediu interesele tierei pentruca n'am tacutu atunci, cande d. Brateanu a luatu mesure barbare, pentruca nu m'am facutu complicele dsale. Déca n'am datu demisiunea din misiunea mea dela Parisu, a fostu pentruca nu puteamu fi inlocuitu. Atestéza la d. Istropolo pentru a spune déca n'a cerutu se fia inlocuitu, spuindu ca in asta cestiune, déca nu va lucra contra, va stá inse cu manele incrucisiate. Dn. ministru vine se'lu acuse acum, pentruca n'a plecatu capulu cu umilintia dinaintea ordiniloru dsale, cu calcarea datoriei ce erá a sa.

D. ministru cu abilitatea de care scie a usá in unele casuri a voitu a dovedi, ca sustu administratiunea dsale evreii se bucura de o mai mare tolerantia decatu totudéun'a. Cum póte óre d. ministru se siba cutezanti'a a afirmá asemeni neadeveruri, candu toti am vediutu cum s'au ingrositu evreii din Moldov'a, si com in Iasi s'au ingrositu israeliții de n'au mai remasu locatori (protestari.) Dá, toti amu vediutu persecutiunile; actele dlui Brateanu suntu cunoscute, nu le póte negá; ele au patatu tiér'a si drepatates istoriei le va aruncа in gunoiulu de unde au esitu. (Intrerueri. — D. I. Brateanu dice, ca pentru onórea tribunei romane, ar' trebui cá d. Carpu se intrebuintieze cuvinte mai parlamentarie, déca dsa a esitu din gunoiu, se se duca de unde a esitu). D. Carpu urmandu, dice ca d. Brateanu a sustienutu, ca mesurile luate de dsa suntu acele vechie prevediute inainte de dsa. Acést'a nu este esactu, ca-ci tóte aceste mesure erau revocate de legi anteriére. D. Carpu da ací citire unoru scrieri, prin cari, dupa dsa se probéza, ca acele mesure au fostu revocate. Asia dar' mesurile luate de d. Brateanu suntu cu totulu nóue si dsa singuru are responsabilitatea loru.

D. Gheorghiu a disu, ca politic'a ce urmézа guvernulu este o politica putreda; prin urmare chiaru acei cari sustienu, ca n'au fostu persecutari, dicu ca politic'a guvernului este putreda. D. Carpu dicendu ce au fostu persecutari, combate politic'a guvernului, prin urmare ori cum politic'a guvernului este putreda; si fractiunea si dlui pléca din diferite puncte, dar' ajungu la acelasi tielu.

D. Brateanu, dice d. Carpu, s'a servitu cá totudéun'a de trecutulu dsale pentru a se strecurá dintr'o incurcatura, inse d. Brateanu n'a fostu credintiosu pe calea ce a plecatu si a palmuitu trecutulu.

Dupa ce argumentéza pe acestu teremu totu acusandu pe d. Brateanu de persecutore alu israelitiloru si cá se apera prin neadeveruri, sórsiesce cerendu a se incetá ori ce persecutiune, si a depune ministeriulu pe biurouiu camerei actele relative la acésta afacere.

D. ministru de interne: Dloru, mai anteiu protesteza contra asertiuniloru dlui Carpu, nu numai cá ministru, ci si cá deputatu, cá romanu pentru demnitatea acestei tribune, la care dsa de cate ori se 'nsie o cobóra cu cuvintele dsale fórte pucinu si inca mai multu decatu pré pucinu parlamentare, cari au se faca cá nimene se nu mai indrasnésca se se suie pe ea, nu fiindca dsa a avutu prea multu talentu, ci pentruca a injositu-o prea multu (aplause).

Nu este espresiunea triviale, se'mi permitia on. d. Carpu a dice, care da tarie unei deputatu; si déca on. d. Carpu se crede ca e in adeveru, nu avea nevoie se pronuncie cuvinte de acele, cari le-a pronunciatu, si cari nu me atinga pe mine, ci numai pe acelu care le pronuncia.

Dloru, on. d. Carpu a venitu din nou si a cerutu dela complesantii'a unor'a din dnii deputati, cá se'i dè rendulu loru dsale se vorbésca, cá se afirme din nou ca suntu persecutiuni si ca prin urmare interventiunea fia chiaru orala este necessaria. Ets resultatulu scirei dsale la tribuna; si nu credu ca acei cari i au datu rendulu dniei loru, au a se felicitá.

Dloru, déca au fostu persecutioni séu nu, n'o voru dovedi afirmatiunile dlui Carpu, care candu a fostu puteu, cum dice francesulu la pitiorulu stalpului, cá se spue in numele carnia vorbesce, nimene n'a responsu, afara de acelu care a scrita cá se'lu spere cu regulamentulu. Prin urmare me felicitu ca cuvintele dsale n'au se aiba nici unu echo in Europ'a si nici unu felu de autoritate.

D. Carpu. Au se aiba in tiéra.

(Va urmá.)

— In 19 Maiu (Florariu) min. presidiante a facutu cunoscutu senatului, ca va depune pe biroulu senatului corespondinti'a ceruta numai pentru a dá satisfacere demnitatii senatului sperandu, ca senatulu le va indreptá la o comisiune, ér' nu le va pune in desbatere publica. — Judanofiii nu scu cratia pe nime. — Asia lupte seci de partite omóra timpulu celu scumpu si impedeca lucrarile, cá tiér'a se remana ér' neprovediuta cu cali ferate, cu organisarea armarei generale. Pentruce? Pentru secatur'a de cestiune fictiva, a israelitiloru! — De ce nu facu omenii mai anteiu cele urgente pentru natiune? cá se nu devina judecati, ca nu voiescu imputerirea si matirea natiunei?! — Cine nu e cu interesele natiunei, nu e fiiulu acesteia. — In 8 Maiu s'a serbatu initiarea societatii de data la semnu, cá dio'a aniversaria a sosirei Mariei Sale Domnitoriului. —

Cronica esterna.

FRANCI'A. Pariseu. Taber'a dela Chalons e intinsa. Gen. de Failly, supremulu comandante, se adresà catra corpulu oficieresc in tonu cu totulu martialu: „Nu ne-am intrunitu aicia intr'o tabera de petrecere", dice, „ci in castre de lucru, trebue se manevramu fara a perde timpulu". Nu in micu, ci in manevre de campania, care corespundu resbeliului. „Fiinduca resbelulu nu e lucru imposibile, de acea ocupatiunea nóstra va fi seriósa, simpla si plina de succesu". Aceste cuvinte ale gener. cercula prin tóta Europ'a, cu comentariu, ca ar' fi unu presemnu de resbelu. — Franci'a a tramisu ultimatu la Tunis; ér' Bey-ulu de Tunis crediendu, ca se póte redimá pe Angli'a si Itali'a, póte respinge ultimatulu si in casulu acest'a Franciei nu'i remane alt'a, decatu a incepe resboiulu. —

In Kom'a tienú papa alocutiune in gradinile Vaticanului cu ocasiunea predarei stégului darnite de Spani'a si Americ'a la ostasime, in care dice, ca Piu V. cu tóte ca a fostu vicariulu Ddieului pacei, totusi tienú, ca e de lipsa a intrui flamurile natiuniloru crestine la resbelulu in contra musulmaniloru. Astadi alti dusmani, alti barbari amenintia lumea. Ei se afla botezati, dar' acést'a nu'i impedeca, cá se se rescóle in contra bisericei si se se lupte sub stégulu satanei. „Voi ati invinsu dusmanulu, dar' se sciti si acést'a, ca ei nu s'au lepadatu de intentiunile loru! Dar' provedinti'a mi va tramisu pre voi ostasi cá midiloce cá se'i mai batemu odata si se le sdrobimu puterea. Dupa Ddieu in voi mi punu cea mai mare incredere!" Asta vorba inca mirósa a pulbere de pusca. —

Mai nou. Primari'a comunei Bucuresci. Programu'a pentru serbarea dilei de 10 Maiu 1868.

Art. 1. Serbarea se va anunciá diminéti'a la 5 óre cu 21 tunuri.

Art. 2. La 10 óre diminéti'a gard'a nationala si ostirea de tóte armele, va fi asiedista in parada in curtea si pe délulu metropoliei.

Art. 3. La 11 óre inainte de amiédi, dupa sevarsirea oficiului divinu, se va cantá unu Te Deum in biserie'a metropolitana, de Emin. Sa mitropolitu primatu alu Romaniei, la ca.e voru asistá dnii ministrii, corpurile legiuitóre, curtea de casatiune, curtea de comptori, statele maiore ale ostirei si ale gardei, tóte autoritatile publice si siefii corporatiuniloru comerciale cu bandierile loru.

Pe candu se va cantá Te Deum, se voru dá 101 tunuri.

Art. 4. La 1 óra dupa amiédi unu banchetu va fi oferitu de orasiu Mariei Sale Domnitoriului pe Campulu Libertatii, unde Inalt. Sa va fi primitu de consiliulu comunalu alu capitalei si de delegatii districteloru.

Unu banchetu poporalu va fi servitu in acelasi timpu pe Campulu Libertatii. — Diferite divertisemente si jocuri voru urmá dupa banchetu. — In totu acestu timpu musica.

Art. 5. Sér'a, iluminatiune in orasiu si pe Campulu Libertatii. Focuri de artificie si lumina electrica.

Art. 6. Pre celelalte pietie ale orasiului, musice si iluminationi.

Primariu: C. Panaiotu.

Bibliografia. Clusiu in Maiu. Déca s. scriptura este „Cartea vietii" apoi ar' fi de dorito, cá se se afle in casa fiesce-carui omu. Acésta a fostu pana acuma cu atatu mai greu, cu catu s. scriptura erá rara si fórte scumpa, astfelu de dabea se afla ici colea pe la vreunu preotu si pe la unu crestinu mai pietosu. Societatea biblica brito estranea vrendu a propagá cuventulu lui Dumnedieu pana si in coliba si burdeiu, a luatu asupra sa misiunea de a tipari s. scriptura séu bibli'a in tóte limbele cu unu pretiu catu se póte de micu.

Din „Inseiintiarea" mai de la vale se voru poté convinge doritorii, ca astadi póte avé óre cine si dintre romani s. scriptur'a tiparita cu retu si frumosu in formatu mare octavu, legata frumosu si bine intr'unu pretiu mai micu de 2 fl. v. a., adica nici 1 cr. de có'a tiparita, erá legatur'a ce singura platesce banii aceia, devine gratis. — Ceva mai eftinu nu s'a pomenitu. — Doritorii din indepartare se potu adresá la libraria de biblii a lui Reichard et Comp. prin poste, si aretandu care tomu doresecu alu avé, potu castiga in rate dupa placu pe nesimtite tóta bibli'a. —

Inseiintiare.

La cererea mai multora societatea biblica brito-estranea a tiparitu „Noulu Testamentu" si cu slove cirili si se afla de vendutu in libraria subrisa 34½ cóle frumosu si bine legate in formatu 8° mare. Iasi 1868. Cu pretiu de 30 cr.

Totu in acest'a libraria se mai afla si:

Tomulu I alu s. scriptori, ce cuprinde cele 5 carti ale lui Moise, Iosua (Isusanavi), Judecatorii si Rut. Formatu mare 8° cu litere latine 26 cóle Iasi 1865.

Tomulu II alu s. scripturi, ce cuprinde: Samuilu I, Samuilu II, Regii I, Regii II, Cronica I, Cronica II, Esr'a, Nemi'a, Ester, Jova si Psalmii érasi cu litere de asemenea formatu, 33⅓ cóle. Iasi 1867. Ambele tomuri cu 90 cr. Legate bine si frumosu.

Tomulu III va vedé catu mai curendu lumin'a. —

Testamentulu nou cu litere latine tiparitu la Bucuresci 1867 cu Psalmii, legatu bine si frumosu 50 cr., fara Psalmi 40 cr.

Psalmii legate de sene in formatu micu 20 cr.

Librari'a biblica a lui Reichard et Comp. in Clusiu, strat'a Monastorului din laintru Nr. 147.

In contra orce tuse invechita, regusiala, indegmare, dureri de peptu, dureri de gutu si tuse magaresca prin partile sale constitutive, care nu le mai cuprinde altu syropu, midilocelu celu mai siguru e

Syrupulu albu de peptu de plante

de

Dr. med. Hoffmann.

Pentru Brasiovu tiene depositu in sticle a 2 fl. 1 fl. si 50 cr. d. I. B. Popoviciu, la „canele albe".

Cursurile la burea in 22. Maiu 1868 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 56 cr. v. a.
Augsburg	—	—	114 „ 65 „
London	—	—	116 „ 60 „
Imprumutulu nationalu	—	—	55 „ 75 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %		56	„ 70 „
Actiile bancului	—	—	698 „ — „
„ creditului	—	—	182 „ — „

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.